

คำชี้แจง

ใบงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติ ที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ปากกา
2. สมุด
3. โทรศัพท์เคลื่อนที่
4. ใบงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน

วิธีการ

1. ประสานทีมงานสำรวจข้อมูลฯลงพื้นที่หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร
2. ติดต่อประสานงานผู้ให้ข้อมูลหมู่บ้านเพื่อสอบถามข้อมูลหมู่บ้าน และวิถีชุมชน
3. บันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 4

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2. ได้ทราบวิถีการดำรงชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณี
3. เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ใบงานที่ 4

เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

18.สรุปข้อมูลประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จมา และได้ตั้งชื่อโรงเรียนวัดแหลมทราย และมี กำนันต่วน ไยภักดี เป็นผู้ก่อตั้งหมู่บ้านท่าไทร สมัยก่อน เป็นตลาดใหญ่ มีโรงพัก อำเภอบึงสามพัน มีโรงเรียนวัดแหลมทราย มีโรงเรียน ของนายพรหมมา ศรีวัลย์ มีโรงกลึงแร่ ของเช็ก (เจ๊ก)คึก ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้มีอาชีพทำเหมืองแร่ รับจ้างเช็ก(เจ๊ก)คึก และบางส่วนชาวบ้านร่อนแร่ ในลำคลอง และตัดหวาย นำมาขายที่บ้านนายพรหมมา ศรีวัลย์ ชาวบ้าน ทำนา และทำไร่ สมัยนั้น เป็นหมู่บ้านใหญ่มีทั้งหมด 63 หลังคาเรือน มีนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนวัดแหลมทรายมาก และสอบไล่ชั้น ที่โรงเรียนวัดแหลมทราย สมัยนั้นมีแค่ประถมศึกษาปีที่ 4 จบแล้วไปเรียนต่อที่หลังสวน โดยนั่งเรือออกไป ระยะทางการนั่งเรือออกไปถึงหลังสวน ขาถ่อลงไป ถ้าช่วงเวลาน้ำแห้ง ในคลอง ประมาณ 1 คืน ถ่อเรือขาขึ้นจากหลังสวนมาถึงวัดแหลมทราย ประมาณ 3 คืน หมู่บ้านท่าไทรประชาชนประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี จะท่วมช่วงเดือนกันยายน ถึง เดือน พฤศจิกายน ของทุกปี ในปี 2540 มีพายุซัดน้ำท่วมหนักทำให้พื้นที่บ้านและสถานที่ต่างๆ พังทลาย น้ำกัดเซาะตลิ่ง พื้นที่ทุ่งนากลายเป็นพื้นทราย ชาวบ้านไม่ได้ทำนา และได้ทำสวนปาล์ม จนถึงปัจจุบัน ช่วงพายุซัดน้ำ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้เสด็จมาเยี่ยมชาวบ้านท่าไทร ที่โดนพายุซัดน้ำพัด ในปี 2540 ต่อมาชาวบ้านได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในตลาดพะโต๊ะ ปัจจุบันมีชาวบ้านอาศัยอยู่ 9 หลังคาเรือน

นางจำเนียร มณีพร้อย ได้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน และให้ข้อมูลด้านการปกครองหมู่บ้าน จึงทราบว่า มีผู้นำ กำนัน หรือ ผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 6 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. กำนันต่วน ไยภักดี
2. กำนันสมยศ พันธุ์แก้ว
3. ผู้ใหญ่สมพงษ์ ไยภักดี
4. ผู้ใหญ่จำเนียร มณีพร้อย
5. ผู้ใหญ่ราไพ ชนะ
6. ผู้ใหญ่นิภารัตน์ ชนะ คนปัจจุบัน (พ.ศ.2552)

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...หมู่บ้านท่าไทร.....

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...2.....ซอย.....-..... ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จมา และได้ตั้งชื่อโรงเรียนวัดแหลมทราย และมี กำนันถ้วน ไยภักดี เป็นผู้ก่อตั้งหมู่บ้านท่าไทร สมัยก่อน เป็นตลาดใหญ่ มีโรงพัก อำเภอพะโต๊ะ มีโรงเรียนวัดแหลมทราย มีโรงหนัง ของนายพรหมมา ศรีวัลย์ มีโรงถลุงแร่ ของเช็ก(เจ๊ก)คึก ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้มีอาชีพทำเหมืองแร่ รับจ้างเช็ก(เจ๊ก)คึกและบางส่วนชาวบ้านร่อนแร่ ในลำคลอง และตัดหวาย นำมาขายที่บ้านนายพรหมมา ศรีวัลย์ ชาวบ้าน ทำนา และทำไร่ สมัยนั้น เป็นหมู่บ้านใหญ่มีทั้งหมด 63 หลังคาเรือน มีนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนวัดแหลมทรายมาก และสอบไล่ชั้น ที่โรงเรียนวัดแหลมทราย สมัยนั้นมีแค่ประถมศึกษาปีที่ 4 จบแล้วไปเรียนต่อที่หลังสวน โดยนั่งเรือออกไป ระยะทางการนั่งเรือออกไปถึงหลังสวน ฆ่า่อลงไป ถ้าช่วงเวลาน้ำแห้ง ในคลอง ประมาณ 1 คืน ถ่อเรือขาขึ้นจากหลังสวนมาถึงวัดแหลมทราย ประมาณ 3 คืน หมู่บ้านท่าไทรประชาชนประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี จะท่วมช่วงเดือน กันยายน ถึง เดือน พฤศจิกายน ของทุกปี ในปี 2540 มีพายุซีด้า น้ำท่วมหนักทำให้พื้นที่บ้านและสถานที่ต่างๆ พังทลาย น้ำกัดเซาะตลิ่ง พื้นที่ทุ่งนากลายเป็นพื้นที่ทราย ชาวบ้านไม่ได้ทำนา และได้ทำสวนปาล์ม จนถึงปัจจุบัน ช่วงพายุซีด้า พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้เสด็จมาเยี่ยมชาวบ้านท่าไทร ที่โดนพายุซีด้าพัด ในปี 2540 ต่อมาชาวบ้านได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในตลาดพะโต๊ะ ปัจจุบันมีชาวบ้านอาศัยอยู่ 9 หลังคาเรือน มีผู้นำ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 6 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. กำนันถ้วน ไยภักดี
2. กำนันสมยศ พันธุ์แก้ว
3. ผู้ใหญ่สมพงษ์ ไยภักดี
4. ผู้ใหญ่จำเนียร มณีพร้อย
5. ผู้ใหญ่ราไพ ชนะ
6. ผู้ใหญ่นิภารัตน์ ชนะ คนปัจจุบัน (พ.ศ.2552)

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

ชื่อ-สกุล.....นางจำเนียร มณีพร้อย อายุ77...ปี อาชีพ...ทำสวน, ค้าขาย.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านท่าดิน.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..49...หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...2.....ซอย.....-..... ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...087-2727-266.....อีเมล.....-.....

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวงบ้านท่าไทร.....

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....2.....ซอย.....- ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

นางอุบล อักษรคง ให้ข้อมูล หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
 กำนันต่วน ไยภักดี เป็นผู้ก่อตั้งหมู่บ้านท่าไทร สมัยก่อน เป็นตลาดใหญ่ มีโรงพัก อำเภอพะโต๊ะ มีโรงเรียนวัด
 แผลมทราย มีโรงหนัง ของนายพรหมมา ศรีวัลย์ มีโรงรถของเช็กคึก ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้มีอาชีพ
 ทำเหมืองแร่ รับจ้างเช็กคึก และบางส่วนชาวบ้านร่อนแร่ ในลำคลอง และตัดหวาย นำมาขายที่บ้าน
 นายพรหมมา ศรีวัลย์ ชาวบ้าน ทำนา และทำไร่ เวลาเดินทางไปหลังสวนต้องนั่งเรือ่อไปหลังสวน ใช้
 เวลาเป็นวัน เป็นคืน หมู่บ้านท่าไทรประชาชนประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี ทุ่งนากลายเป็นทะเลทราย ชาวบ้าน
 ได้เปลี่ยนอาชีพเป็นทำสวนปาล์ม ต่อมาชาวบ้านได้อพยพ ไปสร้างถิ่นฐาน สร้างบ้านใหม่ ในตลาดพะโต๊ะ

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล.....นางอุบล อักษรคง.....อายุ83...ปี อาชีพ..... -

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...บ้านท่าไทร.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ .7 ..หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....2.....ซอย.....- ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...065-048-4121.....อีเมล.....-.....

19.สรุปข้อมูลวิถีชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอยะโฮิน จังหวัดชุมพร มีการทำสวนปาล์ม และสวนผลไม้ เช่น มังคุด และ ยางพารา เป็นส่วนใหญ่โดยมีวิถีชีวิตในการทำสวน กำจัดวัชพืชในสวน ตัดแต่งกิ่งใส่ปุ๋ย บำรุงลำต้น ใบ ดอก ดิน บำรุงผล และเก็บผลผลิตไปขาย ผลไม้ มังคุด ออกผล ปี มีครั้งเดียว ออกผลในเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ของทุกปี สวนปาล์ม ตัดขาย เดือน ละ 2 ครั้ง สวนยางพารา ไม่ค่อยได้ตัดขายประจำทั้งเดือน เนื่องจากสภาพพื้นที่ และภูมิอากาศ ฝนตกชุกเกือบทั้งปี มีประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญ-เวียนเทียน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญเดือนสิบ รับ-ส่ง ตายาย ร่วมเทศกาลล่องแพและเปิดเมืองกินฟรี อำเภอยะโฮิน

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตประจำวัน

- 03.00น. ตื่นนอนตอนเช้า ล้างหน้าแปรงฟัน ออกกำลังกาย หุงข้าว ทำกับข้าว
- 07.00 น. ใส่บาตร
- 07.30 น. รับประทานอาหารเช้า ดูโทรทัศน์ตอนเช้า
- 09.00 น. เข้าสวน
- 11.00 น. อาบน้ำตอนกลางวัน รับประทานอาหารเที่ยง
- 12.00 น. นอนพักกลางวัน เตรียมอุปกรณ์เพื่อทำเครื่องแกงขายตลาดนัด
- 15.00 น. ปลูกผักบริเวณบ้าน
- 18.00 น. รับประทานอาหารมื้อเย็น ดูโทรทัศน์
- 20.00น. ไหว้พระก่อนนอน นอนหลับกลางคืน

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

ไปขายเครื่องแกงตลาดนัดในวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี นำผักและทุเรียนกวนไปขายตลาดนัด เข้าสวน ตัดแต่งกิ่งมังคุด ปาล์ม กำจัดวัชพืชในสวนและบริเวณบ้าน จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ทำเครื่องแกงเพื่อขายตลาดนัด

วิถีชีวิตรอบเดือน

ใส่ปุ๋ย บำรุงต้น บำรุงดิน บำรุงใบ และผักที่ปลูกไว้ และสวนปาล์ม และฉีดยากำจัดวัชพืช ขุดดิน พรวนดินปลูกพริก ปลูกผัก ปลูกดอกไม้บริเวณรอบบ้าน ไปทำบุญที่วัดทุกวันพระ ของเดือน รับผลผลิตจากสวนปาล์ม

วิถีชีวิตรอบปี

ได้ผลผลิตจากการขายมังคุด 1 ปี มีครั้งเดียว
จ้างคนฉีดยาบำรุงต้นบำรุงดิน กำจัดวัชพืชในสวนมังคุด
และร่วมงานประเพณีประจำปี ทำบุญตักบาตรเดือน 10 ส่งตายาย
-รับตายาย แรม 1 ค่ำ เดือน 10
-ส่งตายาย แรม 5 ค่ำ เดือน 10

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

ชื่อ-สกุล.....นางจำเนียร มณีพร้อย.....อายุ 77...ปี อาชีพ...ทำสวน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวงหมู่บ้านท่าไทร.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ .49..หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...2...ซอย...-...ถนน.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...087-2727-266.....อีเมล.....-

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตประจำวัน

- 04.30 น. ตื่นนอน ล้างหน้า แปรงฟัน หุงข้าว ทำกับข้าว
- 07.30 น. รับประทานอาหารเช้า ดูโทรทัศน์ตอนเช้า หลับพักผ่อนตอนเช้า
- 09.00 น. ถอนหญ้า รดน้ำพริก ผัก บริเวณบ้าน
- 10.30 น. อาบน้ำ ดูโทรทัศน์
- 11.30 น. รับประทานอาหารเช้า ดูโทรทัศน์
- 12.30 น. นอนพักกลางวัน
- 14.00 น. ปลูกพริก ปลูกผัก บริเวณข้างบ้าน
- 16.00 น. ทำอาหารมื้อเย็น
- 17.30 น. รับประทานอาหารมื้อเย็น อาบน้ำ ดูโทรทัศน์
- 20.00 น. ไหว้พระก่อนนอน เข้านอน

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

- ถอนหญ้า กำจัดวัชพืช บริเวณที่ปลูกผัก หน้าบ้าน
- ไปขายผักตลาดนัดและซื้อกับข้าวกับลูกที่ตลาดนัด ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

วิถีชีวิตรอบเดือน

- ปลูกพริก ปลูกผัก ปลูกดอกไม้ ถอนหญ้า บริเวณบ้าน
- ไปวัดทุกวันพระ ของเดือน

วิถีชีวิตรอบปี

- ร่วมประเพณีประจำปี เช่นทำบุญเดือน 10 รับประทานอาหาร และร่วมงานบุญงานกฐินวัด
- แหลมทราย และวัดควนดอกไม้ ร่วมพิธีวันงานสงกรานต์

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล.....นางอุบล อักษรคง อายุ83..ปี อาชีพ.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวงบ้านท่าไทร.....
 ที่อยู่บ้านเลขที่ ..7..หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...2.....ซอย... -.....ถนน..... -.....
 ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....065-048-4121.....อีเมล.....-

แบบบันทึกวิถีชีวิตหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวงบ้านท่าไทร.....
 ที่ตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนที่/แขวงที่.....2.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง...พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

วิถีหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ข้อพิจารณา (กิจกรรมประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

1.เดือนมกราคม

- ทำบุญตักบาตร วันขึ้นปีใหม่
- ประชาชน ประกอบอาชีพทำสวน

2.เดือนกุมภาพันธ์

- ร่วมกิจกรรมงานล่องแพพะโต๊ะ
- ร่วมทำบุญวันมาฆบูชา
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน

3.เดือนมีนาคม

- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน

4.เดือนเมษายน

- ร่วมกิจกรรมเทศกาลวันสงกรานต์
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน

5.เดือนพฤษภาคม

- ร่วมทำบุญวันวิสาขบูชา
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน

6.เดือนมิถุนายน

- เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย ทุเรียน มังคุด
- ร่วมกิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

7.เดือนกรกฎาคม

- ร่วมทำบุญแห่เทียนวันเข้าพรรษา
- ประชาชน เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย
- ร่วมกิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

8.เดือนสิงหาคม

- ร่วมทำพิธีวันแม่แห่งชาติ
- ตักบาตรวันแม่แห่งชาติ
- เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย

9.เดือนกันยายน

- ร่วมทำพิธีวันรับตายาย
- ประชาชนเก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย

10.เดือนตุลาคม

- วันนวมินทรมหาราช วันปิยมหาราช
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ร่วมพิธีวันออกพรรษา

11.เดือนพฤศจิกายน

- ร่วมงานวันลอยกระทง
- ร่วมทำบุญงานทอดกฐินสามัคคี
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน

12.เดือนธันวาคม

- ทำบุญวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
- ร่วมพิธีวันพ่อแห่งชาติ
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน.

บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษาเทศบาลตำบลพะโต๊ะ.....
วัน เดือน ปี4 กันยายน 2568.....